

Bratislava, 19. januára 2015

Litva v eurozóne: Nové možnosti pre podnikateľov, no aj viac bankrotov

Krajina môže priniesť výhody pre slovenské firmy pri prieniku na ruský trh. Rizikové sektory sú však v Litve stavebníctvo, oceliarstvo a hrozba rastie pre prepravné firmy.

Členstvo Litvy v eurozóne môže v budúcnosti pomôcť slovenským exportérom pri vstupe na ruský trh. „Litva je jedna zo vstupných brán na trhy Ruskej federácie, takže by to mohlo pre našich exportérov znamenať v budúcnosti určité výhody,“ hovorí generálny riaditeľ Coface Slovakia Juraj Jančí. Práve do Ruska vyváža Litva spomedzi jednotlivých krajín najviac, až 21 % všetkého svojho exportu. Na druhej strane, investori aj exportéri by mali mať na pamäti, že trojmiliónová Litva má o dve tretiny viac bankrotov ako Slovensko. „Krizou najviac utrpel stavebný sektor, nasledovaný veľkoobchodom a maloobchodom elektroniky a tovaru domácej spotreby (elektronika, nábytok) a oceliarstvom,“ upozorňuje.

Ak sa pritom v Litve medziročne počet bankrotov v prvom polroku aj mierne stabilizoval, vzhľadom na sankcie voči Rusku a jeho odvetné opatrenia už rastie počet insolvenčných prepravných firiem. Bez znalostí miestnych pomerov a základných informácií o potenciálnom odberateľovi by tak Jančí dnes na zahraničné trhy neodporúčal firme ísť. „Právne prostredie v Litve nie je odlišné, no pokiaľ porovnáme obe krajiny, v Litve je pomer bankrotujúcich firiem na 100 firiem vyšší, tým pádom aj riziko je vyššie,“ spresňuje.

Čo prinesie euro

Litva je poslednou zo skupiny pobaltských krajín, ktoré sa pripojili k eurozóne. Estónsko tak urobilo ešte v roku 2011 a Lotyšsko vlani. Litva sa pokúšala o vstup už v roku 2007, vtedy však tesne minula inflačný cieľ – o 0,1 percentuálneho bodu. „Už jej vstupom do únie v roku 2004 odpadli prvotné bariéry v rámci importu a exportu v priestore únie. Členstvom Litvy v eurozóne však odpadá efekt kurzového rizika a tým pádom sa bilancia „vyjasní“ - akákoľvek zmena hodnoty eura sa premietne priamo,“ vysvetľuje Jančí. Zníženie transakčných poplatkov je pre Litvu tiež dôležité, keďže export predstavoval len v roku 2013 takmer 86 % HDP.

Podľa Národnej banky Litvy prijatie eura zníži podnikom a domácnostiam priemerné úrokové sadzby na úvery. Zníženie podporí nielen poskytovanie nových pôžičiek, ale prospeje aj väčšine z úverov poskytnutých už skôr v litovskej mene litas vďaka variabilným referenčným sadzbám. Analytici centrálnej banky ešte koncom roka 2013 vyčíslili, že prínos eura pre export krajiny by mohol byť v rokoch 2015 - 2020 kumulatívne 34 miliárd litas, čo je 28 % ročného nominálneho HDP. Už tento rok Coface odhaduje Litve rast 2,6 % a v budúcom roku 2,8 %. To je len o niečo menej, ako sa predpokladá v prípade Poľska (3,1 %) či Lotyšska (2,9 %). Litva nateraz patrí k najchudobnejším členom eurozóny, keď HDP na obyvateľa dosahuje len 73 % priemeru únie.

Pozor na riziká

Litva má v súčasnosti podľa Coface rating rizikovosti krajiny A4, čo je o stupeň horšie než má Slovensko. Pre slovenské firmy vstupujúce na litovský trh by tak malo platiť, že by si potenciálneho obchodného partnera aj prostredie mali preveriť. „Poisťovanie spoločností v Litve je dnes bežnou súčasťou riadenia pohľadávok. Za pomerne rozumnú cenu je možné získať základnú obchodnú informáciu, kde sú základné údaje o firme, ako aj aktuálne súdne spory,“ hovorí Jančí.

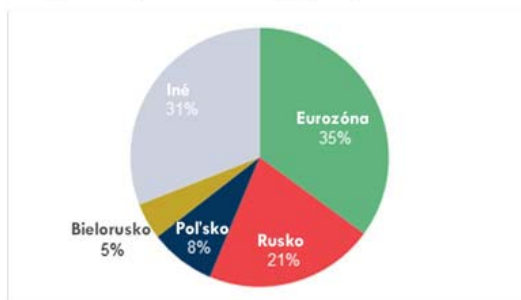
Kým v roku 2013 hlásila Litva 1 517 prípadov insolvenčných (pre porovnanie Slovensko ich malo 507), za vlaňajšok sa situácia mierne stabilizovala. „Nárast insolvenčných dosiahol 2 %, kým v roku 2013 to ešte bolo 8 %. Rastúca zamestnanosť aj mzdy podporili spotrebu, ktorá zostáva hlavným ťahúňom rastu. Ekonomický rast podporujú aj verejné investície do dopravnej a energetickej infraštruktúry. Tieto faktory sú prospešné pre litovské firmy a napomáhajú tak k zmierneniu rastu insolvenčných,“ konštatuje k vývoju hlavný ekonóm Coface pre strednú a východnú Európu Grzegorz Siewicz.

Najviac insolvenčných v nominálnom vyjadrení bolo v období január až september 2014 medzi obchodnými a stavebnými firmami, no aj preto, že majú široké zastúpenie v celej ekonomike. Zvýšenie dopytu zo strany spotrebiteľov prispelo k výraznému poklesu insolvenčných v oblasti veľkoobchodu a maloobchodu, a

to medziročne o 20 %. „Súčasnú riziká ovplyvňujúce počet insolvenčných prípadov v Litve vychádzajú z jeho silnej prepojenosti na obchodovanie s Ruskom a z embarga na vybrané produkty zavedené v auguste minulého roka. Aj vzhľadom na to očakávame, že tento vplyv sa odrazí hlavne na štatistikách insolvenčných prípadov pri spoločnostiach špecializujúcich sa na obchodovanie s výrobkami, na ktoré platí zákaz. Už teraz dokonca vidíme, že firmy zaoberajúce sa prepravou tovaru pociťujú pokles objemu vývozu. Len v období január až september 2014 vzrástol počet insolvenčných prípadov prepravných spoločností medziročne o 10 %,“ upozorňuje Sielewicz.

Ako dodáva Juraj Jančí, pre podnikateľov v Litve môžu nastať problémy s nevýhodnou výškou kurzu eura voči ruskému rubľu. „Výhody členstva Litvy v eurozóne budú čiastočne alebo úplne znegované škodami zo vzájomných sankcií medzi Litvou a Ruskom. Rovnako aj stagnácia medziročného vývoja HDP bude mať negatívny vplyv,“ podotýka Jančí.

Hlavní exportní partneri Litvy (za január-október 2014)

Zdroj: oficiálne štatistiky

Silné stránky

- Silný rast príjmu na obyvateľa za ostatné roky
- Rýchla modernizácia ekonomiky
- Vzdelená pracovná sila a výhodné geografické polozenie

Slabé stránky

- Vysoko závislá ekonomika na zahraničnom kapitále
- Vysoký zahraničný dlh, hlavne bánk
- Dlžníci vystavení menovému riziku
- Nedostatok pracovných pozícií v exportne orientovaných sektoroch

KONTAKT PRE MÉDIÁ:

Slávka Boldocká - 0918805510, slavka@mediamedia.sk

P R E S S R E L E A S E

O spoločnosti Coface

Skupina Coface, jeden z globálnych lídrov v poistení pohľadávok, ponúka spoločnostiam po celom svete globálne riešenia pre riadenie rizík pohľadávok a platobnej neschopnosti klientov tak na domcom trhu, ako aj pri exporte. V roku 2013 skupina dosiahla konsolidovaný obrat 1,44 miliardy eur. V súčasnosti pôsobí priamo alebo nepriamo v 98 krajinách, zabezpečuje transakcie 37 000 spoločností vo viac než 200 krajinách sveta. Každý štvrtok Coface publikuje svoje hodnotenie rizík 160 krajín sveta, ktoré je založené na jedinečných znalostiach platobnej morálky v krajinách a odborných znalostiach 350 underwriterov. Vo Francúzsku Coface poskytuje verejnoprávne exportné záruky z poverenia francúzskeho štátu. Na Slovensku pôsobí Coface Slovensko od roku 1993.

www.coface.com

Coface SA je kótovaná na Euronext Paris – Compartment A
ISIN: FR0010667147 / Ticker: COFA

